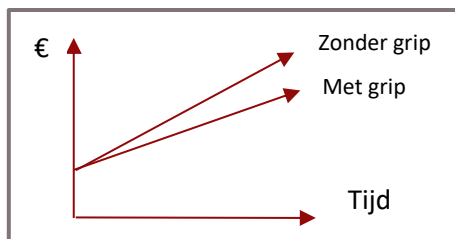

SOCIALE BEHEERSING

Grip op het sociaal domein

Inleiding

Sinds de decentralisaties in 2015 is het voor gemeenten zoeken naar een nieuwe financiële balans. Dat geldt zeker ook voor Goirle. Met de toevoeging van nieuwe taken en verantwoordelijkheden bij zowel de jeugdhulp als de Wmo is ook een financieel en beheersingsvraagstuk ontstaan. Met name vanaf 2018 werd een toename in de kosten zichtbaar. Op zowel lokaal als regionaal niveau zijn inmiddels tal van beheersmaatregelen getroffen. Toch lijkt de ontwikkeling zich voort te zetten. Voor een deel is dit inherent aan het type regeling. In het sociaal domein treffen we vooral open einde regelingen aan. Wanneer een inwoner met recht een aanvraag doet, dan zal de gemeente een passende voorziening moeten bieden.

In Goirle stegen de kosten in het sociaal domein in 2019 (t.o.v. 2018) met bijna 20%. Met name de groei van jeugdhulp was fors te noemen, met zo'n 31%. Diverse beheersingsvragen werden gesteld. De vraag naar inzicht in ontwikkelingen was groot. Dat geldt ook voor de vraag naar mogelijke beheersmaatregelen en inzicht in hun effecten. De aanname lijkt te zijn dat door het treffen van beheersmaatregelen een

neerwaartse lijn van de kosten kan worden gerealiseerd. Dit blijkt een weerbarstige opgave gegeven de context van het sociaal domein. In het najaar van 2019 ontstaat het idee in Goirle om sturing en beheersing in het sociaal domein beter in te richten. De drijfveer is om meer grip te krijgen in het sociaal domein. Grip is daarin een combinatie van visie, inzicht en sturing. Het doel is om te komen tot een afvlakking van de financiële groei. Dit voorjaar zijn we geconfronteerd met covid-

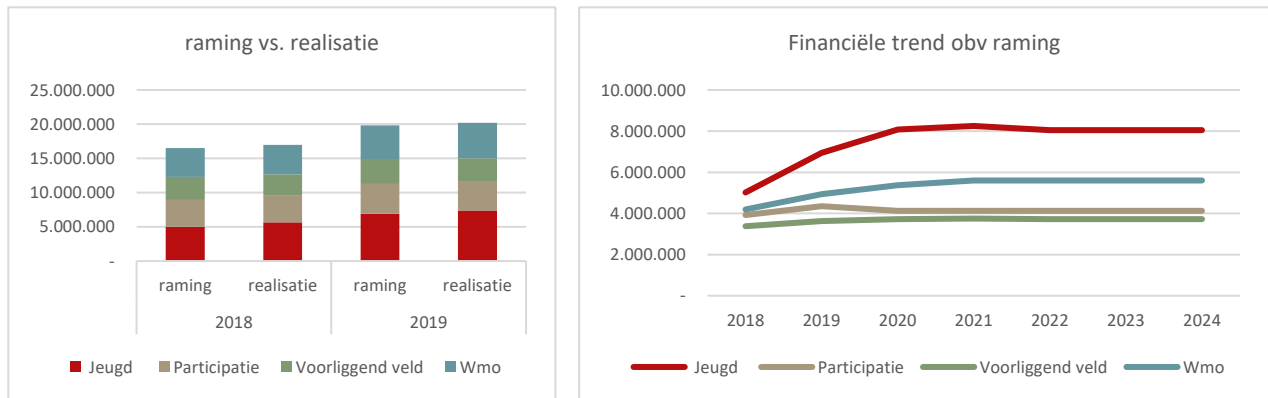
19. Dit gaat zeker impact hebben op de ontwikkelingen in het sociaal domein. De omvang van het effect is nu nog onvoldoende te voorspellen. Dit laat onverlet onze ambitie om tot afvlakking van de financiële groei te komen.

Leeswijzer

In dit document staat grip in het sociaal domein centraal. Dat begint met inzicht. Aangezien het vraagstuk niet nieuw is, zal een deel van de informatie bekend zijn. Het inzicht is momenteel nog grotendeels financieel getint en geeft tevens inzicht in de eerste dummy-versie van de monitor sociaal domein. Dit is een eerste beeld. Verdere verfijning en nader onderzoek is nodig om tot betrouwbaarder gegevens te komen. Voor nu wordt aangesloten bij de "Monitor sociaal domein" van "Waar staat je gemeente". Vervolgens geven we een toelichting op de wijze waarop we grip in het sociaal domein in Goirle inrichten. Tot slot schetsen we een beeld van mogelijke beheersmaatregelen en het vervolgproces. We maken inschattingen van de mogelijke financiële effecten van de beheersmaatregelen. Dit zijn echter eerste en globale inschattingen. We clusteren maatregelen in projecten en de uitwerking van deze projecten moet nog grotendeels plaatsvinden, dan wel bestaande projecten moeten worden aangepast. Dat betekent dat de werkelijke effecten nog kunnen wijzigen.

Inzicht (dummy-versie) monitor sociaal domein

Grip gaat over voorspelbaarheid. Zien we ontwikkelingen tijdig aankomen? Dat geeft ruimte om – indien nodig – passende maatregelen te treffen. In Goirle valt uit het beeld van 2018 en 2019 op dat de afwijking tussen raming en realisatie in relatieve zin beperkt is (ca. 2 tot 3%). Uitzondering hierop is de jeugdhulp

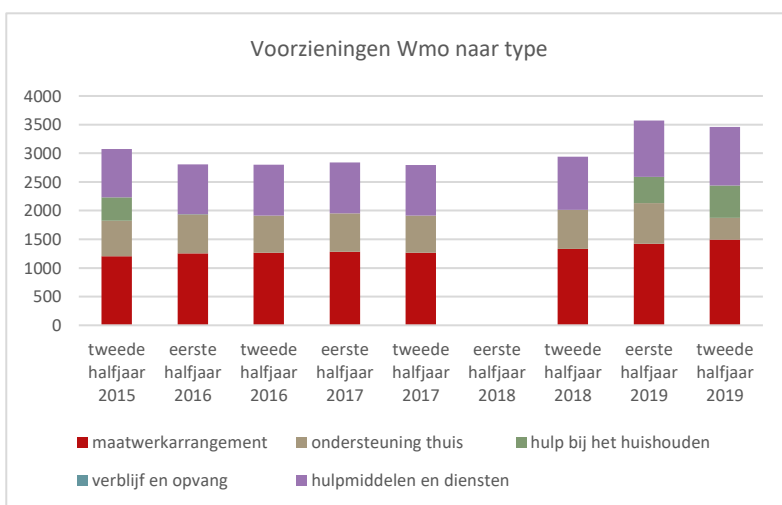
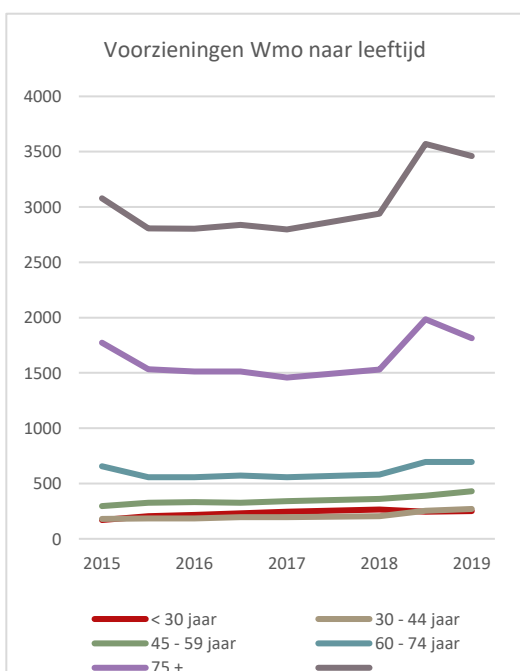
(met 13% in 2018 en 6% in 2019). De vergelijking is gemaakt op basis van begroting na wijziging. Het verschil met de raming in de primitieve begroting is substantieel groter. Door het jaar heen zijn de actuele financiële inzichten verwerkt en is de raad hier ook over geïnformeerd. Met name in 2019 zorgt hier voor een onderscheidend beeld. De realisatie in het sociaal domein wijkt in 2019 31% af van de primitieve begroting en slechts 2% van de begroting na wijziging. Het tweede wat opvalt is dat de raming in 2019 sterk is toegenomen ten opzichte van 2018. Dit is het resultaat van een andere begrotingsmethodiek. Vanaf 2019 wordt begroot op basis van reële kosten. Daarvoor werd begroot op basis van de vergoeding vanuit het Rijk.

In de grafiek schetsen we de financiële trend op basis van de ramingen. Voor 2018 en 2019 is dit de begroting na wijziging. Voor 2020 en latere jaren betreft het de primitieve ramingen. Hierin zijn de inzichten op basis van burap 2020-1 en de voorjaarsnota 2021 reeds verwerkt met uitzondering van een aantal financiële taakstellingen. Uit deze trends ontstaat het beeld dat de financiële ontwikkeling zich stabiliseert. Hierbij is een kanttekening op zijn plaats. Zoals gezegd, zijn Wmo en jeugdhulp open einde regelingen. De doelgroep van zowel jeugd als Wmo, en met name Wmo, groeit. Uit de zorgvragen blijkt een toenemende complexiteit van de zorgbehoefte. In de afgesloten zorgcontracten zijn indexeringen overeengekomen. Door deze factoren bestaat het risico dat de constante financiële lijn niet kan worden gehandhaafd, tenzij we passende beheersmaatregelen kunnen treffen. We sluiten voor dit moment nog aan bij de informatie waar we de voorjaarsnota op hebben gebaseerd. De monitor sociaal domein is nog niet ver genoeg ontwikkeld om op basis van betrouwbare data te komen tot realistische prognoses. In deze trend zijn effecten als gevolg van Covid-19 niet meegenomen.

Bij de programmabegroting 2020 stelde de raad enkele maatregelen en taakstellingen vast in het sociaal domein. Bij de BURAP 2020-1 is een taakstelling toegevoegd voor 2020. In de voorjaarsnota 2021 is het woonplaatsbeginsel opgenomen als maatregel. Op pagina 5 en 6 geven we een toelichting op de uitwerking van de werkelijk te verwachten effecten van het woonplaatsbeginsel. Ongeacht de omschrijving wordt dit bedrag beschouwd als een algemene taakstelling voor het sociaal domein. Bovendien blijkt uit de keuze voor de strategische lijn 2 dat hier een structurele taakstelling aan wordt toegevoegd. In onderstaande tabel worden alle maatregelen in één overzicht geplaatst.

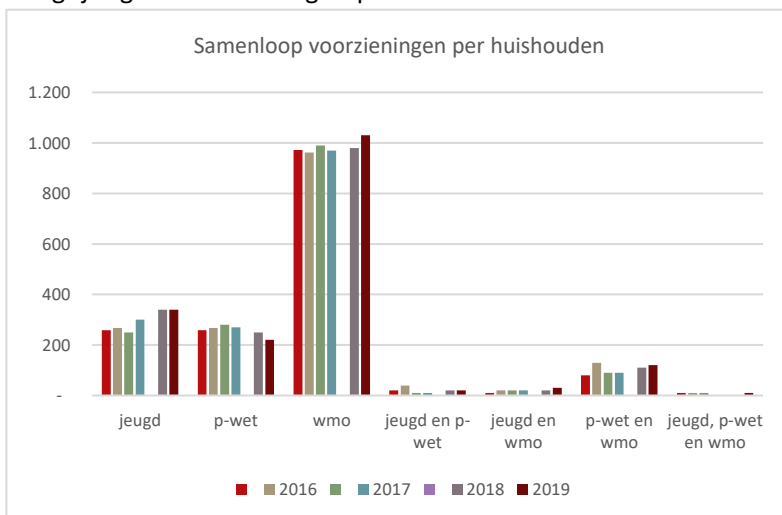
	2020	2021	2022	2023	2024
Programmabegroting 2020					
- Vastgestelde maatregelen (netto investering)	-152	-249	-249	-249	-249
- Ingerekend ombuigingsresultaat bij maatregelen	30	142	178	178	178
- Opgenomen taakstelling jeugdhulp		90	290	290	290
Totaal verwacht effect programmabegroting 2020*	-122	-17	219	219	219
Opgenomen taakstelling BURAP 2020-1	300				
Voorjaarsnota: Woonplaatsbeginsel		750	750	750	750
Compensatie voogdij/ 18+		250	250	250	250
Voorjaarsnota: 2° strategische lijn		800	800	800	800
Totaal te behalen effect (som van witte velden)	300	1.890	2.090	2.090	2.090

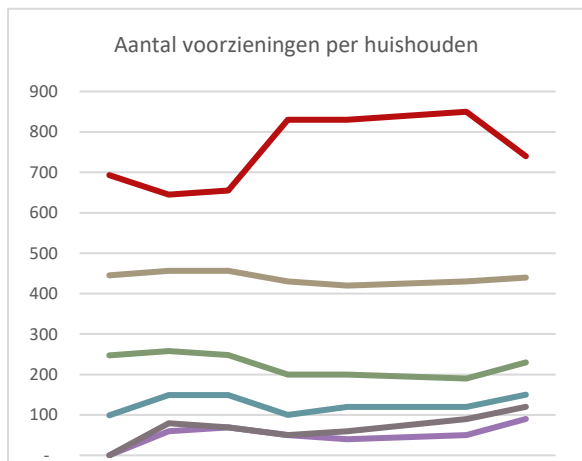
* Het hier genoemde effect is reeds verwerkt in de programmabegroting 2020 en maakt daarmee ook deel uit van de meerjarenraming. De maatregelen zijn getroffen. Voor de opgenomen taakstelling jeugdhulp bij de programmabegroting 2020 zijn nog geen maatregelen gedefinieerd.

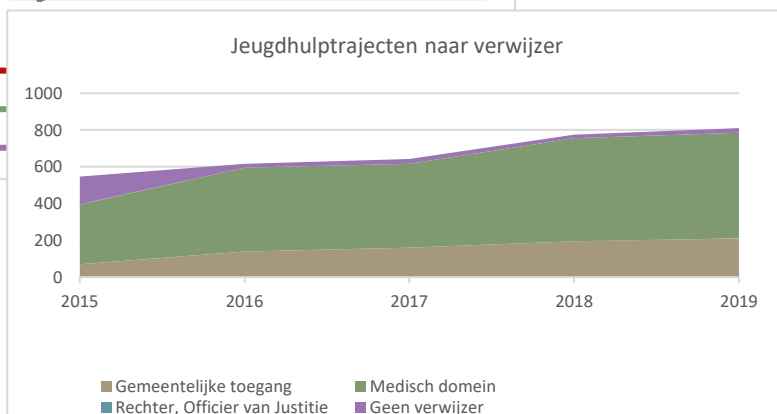
Na een lichte daling in 2015 liet het gebruik van de Wmo de afgelopen jaren een stabiel beeld zien. In 2019 is een stijgende lijn zichtbaar in het gebruik van voorzieningen. Met het oog op de leeftijdsontwikkeling van de bevolking

((dubbele) vergrijzing) is de verwachting dat er de komende jaren een stijgende lijn zichtbaar zal blijven. De leeftijdscategorie tot 60 jaar laat een relatief sterke stijging zien in het gebruik van voorzieningen. Er is nader onderzoek nodig naar de verklaring hiervoor. In absoluut aantal is dit overigens een klein aandeel in de totale gebruikersgroep. Door verdergaande vergrijzing neemt de doelgroep 85+ sterk toe. We zien een verplaatsing van zorg die in eerdere jaren werd gecategoriseerd als "ontwikkeling thuis" en nu "hulp bij het huishouden". Dit kan te maken hebben met een gewijzigde registratie. De sterkste relatieve stijging is zichtbaar bij maatwerkarrangementen (24%) en hulpmiddelen en diensten (20%).

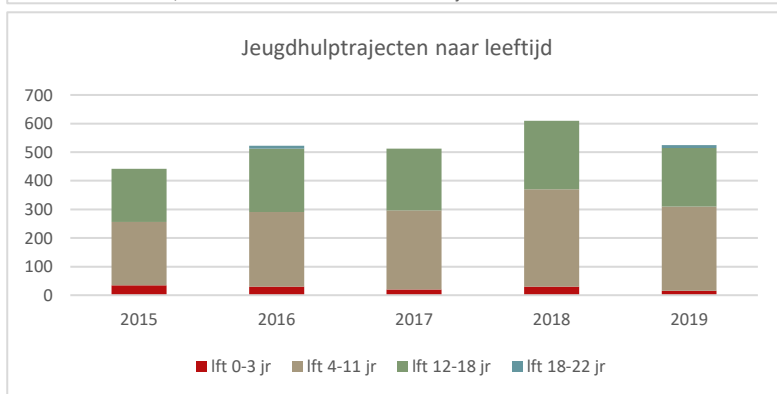

Het aantal voorzieningen per huishouden en de samenloop van regelingen per huishouden zijn een indicatie voor de mate van complexiteit van de ondersteuningsbehoefte. Het aantal huishoudens waar meerdere voorzieningen zijn toegekend en het aantal huishoudens waar ondersteuning wordt geboden vanuit meerdere regelingen, neemt toe. Er is een sterke stijging zichtbaar bij het aantal huishoudens met vier of meer voorzieningen. In de stapeling van voorzieningen is vooral een stijging zichtbaar bij de huishoudens die zowel gebruik maken van voorzieningen onder p-wet en Wmo.

De grootste gebruikersgroep van jeugdhulp is de basisschoolleeftijd (4-11 jaar). We zien bovendien dat de groei van het aantal afgegeven trajecten groter is dan de toename van het aantal jongeren dat een vorm van jeugdhulp ontvangt. De verwijzers zijn in bijna driekwart van de trajecten afkomstig uit het medisch domein. Dit zijn zowel huisartsen als medisch specialisten.

Inrichten sturing en beheersing

De problematiek in het sociaal domein overstijgt in veel gevallen de gemeentelijke schaal. Ten behoeve van de uitvoering van jeugdhulp, Wmo huishoudelijke hulp en Wmo begeleiding zijn in regionaal verband contracten gesloten en vindt onderdelen in de uitvoering gezamenlijk plaats. De eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van de regelingen ligt bij de gemeente. In het voorliggend veld werken we samen met maatschappelijke voorzieningen binnen een inkoopconstructie. Dat maakt dat er een grote diversiteit aan (wederzijdse) afhankelijkheden bestaat. Het sociaal domein is in beweging. De dynamiek en de financiële druk zorgen er voor dat vele initiatieven en maatregelen worden opgestart. Met name binnen de dynamiek ontstaat behoefte aan afstemming. In het najaar van 2019 ontstond daarom in Goirle het Lokaal Opgave Team (LOT). Het LOT is in zichzelf geen beheersmaatregel of financieel wondermiddel.

Binnen het LOT vindt de integrale monitoring in het sociaal domein plaats. Er is toegang tot brede data. In het LOT analyseren beleid, uitvoering en bedrijfsvoering binnen het sociaal domein gezamenlijk de data. Het LOT is de verbindende schakel tussen de diversiteit aan uitvoering en beheersmaatregelen. Het is het gespreksplatform dat binnen de gemeente de juiste mensen bij elkaar brengt om vanuit inzicht (door data) te komen tot realistische en concrete beheersmaatregelen. Binnen het LOT brengen we verbinding aan tussen onze beleidsambities, verzamelde data en gekozen maatregelen.

Op basis van de inzichten stellen zij keuzes voor aan management en bestuur die gericht zijn op:

- Het intensiveren van maatregelen
- Het opstarten van nieuwe maatregelen
- Het beëindigen of afbouwen van maatregelen

Het doel van het LOT is het creëren van een situatie waarin beheersing mogelijk is. Grip op het sociaal domein is het tijdig creëren van inzichten. Met name het aspect tijdigheid zorgt voor ruimte om doordachte keuzes te maken. De ultieme beheersdoelstelling van het LOT is om daadwerkelijk een afvlakking te realiseren van de geschetste ontwikkelingen in het sociaal domein.

Beheersmaatregelen

In het sociaal domein zijn grofweg drie knoppen om aan te draaien.

De eerste knop gericht op het beperken van de instroom, is vooral de blik op de eigen uitvoering. Strategisch contractmanagement heeft betrekking op het inrichten van onze relatie met onze leveranciers in het sociaal domein. Dit zijn de zorgaanbieders maar ook de

aanbieders van algemene voorzieningen en onze partners in de toegang. Ook binnen de geldende contracten is ruimte om hier een professionaliseringslag te maken. Bovendien treffen we op diverse terreinen de voorbereidingen voor nieuwe aanbestedingen. Een belangrijke schakel ligt in de te maken beleidskeuzes. Het sociaal domein kent een groot aantal wettelijke verplichtingen. De gemeente heeft echter de keuze om bijvoorbeeld:

- Bovenwettelijke taken af te bouwen (denk aan mantelzorg)
- Voorzieningen te versoberen (denk aan afbouw in het minimabeleid)
- Het voorliggend veld te intensiveren (denk aan uitbouwen pakket algemene voorzieningen met bijvoorbeeld huishoudelijke hulp)

Zolang het beleid nog niet is aangepast en er nog geen nieuwe contracten zijn gesloten is het potentieel effect in het sociaal domein beperkt tot het optimaliseren van de uitvoering en het professionaliseren van het strategisch contractmanagement.

Naast de reeds getroffen maatregelen in de programmabegroting 2020 wordt voorgesteld tot het treffen van de volgende maatregelen:

	2020	2021	2022	2023	2024
Woonplaatsbeginsel					
Compensatie voogdij	250	250			
Extra middelen algemene uitkering voogdij 18+		350	350	350	350
<i>Indicatief resultaat door invloeden van rijksregelingen</i>	250	600	350	350	350
Regionale beheersmaatregelen jeugd	30	50	50	50	50
Regionale beheersmaatregelen Wmo-begeleiding	50	75	75	75	75
Lokale beheersmaatregelen jeugd		50	50	50	50
Maatpact	80	80			
<i>Reeds bepaalde beheersmaatregelen</i>	160	255	175	175	175
Participatie: strenger aan de poort		105	90	75	60
Doorontwikkeling 't Loket	50	165	230	230	230
Inzet algemene voorzieningen		50	100	200	300
Intensiveren schuldhulpverlening		60	60	60	60
Relatie met de zorgaanbieder	45	140	140	140	140
<i>Maatregelen gericht op het beperken van de instroom</i>	95	525	645	705	790
<i>Beleidskeuzes waaronder definitie noodzakelijke zorg</i>				<i>Effect afhankelijk van te maken keuzes</i>	
<i>Effect aanbesteding nieuwe contracten (jeugd en Wmo)</i>				<i>Effect afhankelijk van te maken keuzes</i>	
Indicatief resultaat	505	1.380	1.175	1.230	1.315

In meerjarig perspectief groeien we met dit maatregelenpakket naar bijna 63% van de reeds opgelegde taakstelling. Een aantal opmerkingen is op zijn plaats:

- Er wordt hier een totaalpakket aan maatregelen gepresenteerd. De samenhang tussen de maatregelen is dermate groot dat een – en met name financiële – uitsplitsing van indicatief resultaat niet tot meer inzicht leidt. Een keuze om bijvoorbeeld één van de maatregelen te laten vervallen kan er voor zorgen dat de effectiviteit van het totale pakket minder wordt. Voor het beeld laten we wel bedragen per maatregel zien. De causaliteit in de relatie tussen een specifieke beheersmaatregel en het indicatief resultaat kan vrijwel niet aangetoond worden. Het samenstel van maatregelen moet leiden tot een daling van zorgkosten.
- De bedragen zoals we deze hier presenteren, zijn netto besparingen. Voor een aantal maatregelen zal het nodig zijn te investeren of anderszins kosten te maken. De indicatieve besparing die we hier presenteren is het netto effect, na aftrek van de gemaakte kosten. We hanteren hierbij wel het uitgangspunt in de uitwerking dat de investering of implementatiekosten in verhouding moeten staan met het indicatief resultaat.
- In de Voorjaarsnota maken we melding van de wijzigingen ten aanzien van het woonplaatsbeginsel. Ten eerste is de wijziging van het woonplaatsbeginsel uitgesteld naar 1 januari 2022. Sinds de samenstelling van de Voorjaarsnota is nader onderzoek verricht naar de effecten van het woonplaatsbeginsel voor de gemeente Goirle. In tegenstelling tot de eerdere verwachting is het effect van het woonplaatsbeginsel naar verwachting per saldo kleiner dan de besparing zoals opgenomen in de Voorjaarsnota. Hiervoor is de volgende verklaring te geven:
 - o In de algemene uitkering ontvangen wij een compensatie voor de aanwezigheid van de betreffende doelgroep bij Sterk Huis. Dit bedrag wordt jaarlijks berekend op basis van de werkelijke kosten in jaar t-2. In de meicirculaire blijkt dat deze compensatie met € 350.000 wordt verhoogd. Dit betekent dat een vergoeding wordt ontvangen vanuit het Rijk met een vertraging van twee jaar. De verwachting is dat deze lijn blijft bestaan, ook wanneer de definitie van het woonplaatsbeginsel wijzigt.
 - o In aanvulling op deze “vaste” compensatie vragen wij jaarlijks in december een extra bijdrage aan. Deze bijdrage is in de afgelopen jaren ook telkens toegekend. Dit is de € 250.000

compensatie voorgedij. Deze bijdrage kunnen we niet meer aanvragen vanaf de inwerkingtreding van het gewijzigde woonplaatsbeginsel.

- De totale compensatie die wij ontvangen van het Rijk komt nagenoeg overeen met de kosten die wij maken voor jeugdigen die in het kader van de huidige definitie van het woonplaatsbeginsel aan de gemeente Goirle worden toegerekend.
- Op het moment dat het woonplaatsbeginsel wijzigt, worden onze kosten lager. Echter, de compensatiegelden die de gemeente Goirle hiervoor ontvangt worden ook lager.

Dit betekent echter ook dat de taakstelling van € 1.000.000 in de voorjaarsnota (zijnde € 750.000 woonplaatsbeginsel en € 250.000 compensatie voorgedij/18+), waarvan de verwachting was dat we deze ingevuld hadden, niet wordt gerealiseerd.

- Er is sprake van een lopend proces. Al enkele jaren wordt binnen de gemeente en in regionaal verband gewerkt aan beheersmaatregelen. In de bijlage is een overzicht opgenomen van de huidige beheersmaatregelen.
- Het gepresenteerde pakket is voor de te maken beleidskeuzes en regionale overeenstemming over de gezamenlijke aanbesteding van jeugd en Wmo. Deze beleidskeuzes worden onder meer gemaakt in Back2Basic en andere beleidsnota's. De mate waarin hierin nog ombuigingseffecten gerealiseerd kunnen worden is daarmee een keuze van de raad.

Toelichting op de projecten "Maatregelen gericht op het beperken van de instroom":

Naam: Participatie: strenger aan de poort

Doel: Het aantal mensen dat onterecht gebruik maakt van een bijstandsvoorziening is minimaal

Maatregelen: Het inzetten van een eigen medewerker fraudepreventie participatie (mogelijk in GHO-verband). In de eerste jaren zal het effect in financiële zin groot zijn. In de jaren daarna is het signaal primair preventief.

Inzetten op de poortwachtersfunctie waarbij we (nieuwe) cliënten vooral willen bewegen zelf hun weg naar werk of opleiding alsnog te vinden. Dit zorgt er voor dat we voorkomen dat mensen in een bijstandssituatie terecht komen. Tegelijk blijven we inzetten op de uitstroom vanuit de bijstand naar werk. Dit zorgt er voor dat per saldo het uitkeringsbestand afneemt.

Financieel: Voor de uitvoering van de participatiewet ontvangen wij BUIG-gelden. Deze worden bepaald op het niveau van het uitkeringsbestand van twee jaar daarvoor. Deze kunnen ook ingezet worden voor re-integratiemiddelen. Voor een deel wordt re-integratie ook betaald vanuit eigen middelen. Door een afname van het uitkeringsbestand ontstaat meer ruimte binnen de BUIG-gelden voor inzet op re-integratie. Hierdoor is een lagere inzet van eigen middelen voor re-integratie nodig. Indien er dan nog sprake is van een overschot vloeit dit terug naar de algemene middelen en daarmee zorgt dit voor een versterking van de reservepositie van de gemeente. Tevens wordt de afhankelijkheid van de vangnetuitkering minder groot.

	2020	2021	2022	2023	2024
Intensiveren fraudepreventie participatie		45	30	15	0
Inzetten op poortwachtersfunctie		60	60	60	60
Participatie: strenger aan de poort		105	90	75	60

Naam: Doorontwikkeling 't Loket (betreft de intensivering van de reeds lopende pilot)

Doel: Alleen doorstromen naar maatwerkvoorzieningen als dit noodzakelijk is

Deze doelstelling is in aanvulling op de reeds bestaande doelstellingen van de doorontwikkeling van 't Loket:

- Meer aandacht en tijd voor preventie, samenwerking met (vrijwilligers)organisaties in het voorliggend veld en het netwerk wordt meer gestimuleerd waardoor inwoners zichzelf en elkaar helpen.
- 't Loket pakt de coördinatie van zorg op als de inwoner of zijn netwerk dit zelf niet kan.
- Streven naar één lokale toegang voor alle hulp- en ondersteuningsvragen op het gebied van jeugdhulp, Wmo en werk&inkomen.

- Meer grip krijgen op het sociaal domein door de processen binnen de toegang te gaan monitoren.

De voorgestelde maatregelen sluiten direct aan bij de basisgedachte van de doorontwikkeling van 't Loket. Dit project is onlosmakelijk verbonden aan het project "Inzet algemene voorzieningen".

Maatregelen: Bij de melding wordt zo snel mogelijk bepaald (op basis van eerste analyse van de ondersteuningsbehoefte) welke "route" moet worden doorlopen. Dit betekent dat inwoners – indien nodig – worden doorverwezen naar voorliggend veld of ander bevoegd gezag (bijvoorbeeld omdat een andere regeling van toepassing is).

Optimaliseren van de processen (mede ondersteund door systemen) binnen de uitvoering van het sociaal domein. Dit geldt ook voor de administratieve processen. Processen worden herijkt zodat slimmer, eenvoudiger en sneller kan worden gewerkt en daarmee ook beter.

We investeren in een juiste, efficiënte en effectieve indicatiestelling en tijdig bijstellen van de indicatie door structurele evaluatiemomenten. Dat wil zeggen dat medewerkers worden opgeleid en getraind om meer/ strakker dan nu de juiste indicaties te stellen in termen van tijd (looptijd van de beschikking), resultaat (te bereiken resultaat aan het einde van de looptijd), kwaliteit (passende zorg voor het resultaat) en intensiteit (niet zwaarder of lichter dan nodig).

Een specifiek voorbeeld heeft betrekking op het regiovervoer. Door het aantrekkelijk en beter toegankelijk maken van het openbaar vervoer maken inwoners minder gebruik van regiovervoer.

Financieel: Door inzet op deze maatregelen zal de toekomstige groei in het sociaal domein minder hoog zijn, dan zonder inzet van deze maatregelen.

	2020	2021	2022	2023	2024
Optimaliseren processen 't Loket		50	100	100	100
Uit regiovervoer in regulier vervoer		15	30	30	30
Doorzetten naar juiste regeling (WLZ, ZVW)	50	100	100	100	100
Doorontwikkeling 't Loket	50	165	230	230	230

Naam: Inzet algemene voorzieningen (opgave aanbesteding voorliggend veld)

Doel: Verminderen behoefte aan maatwerkvoorziening door bieden passend alternatief in het voorliggend veld. Hiervoor is het nodig dat de partners samen datgene gaan doen wat op dat moment nodig is, met het toepassen van creativiteit en innovativiteit binnen de geldende contracten.

Maatregelen: De contractperiode van de aanbieders in het voorliggend veld (ContourdeTwern, IMW/MEE, st. Jong) eindigt (na verlenging) halverweg 2021. De aanbesteding wordt nu voorbereid waarbij de mogelijkheden worden onderzocht van een model gericht op gezamenlijk eigenaarschap en uitdagende financiële prikkels om ook tot kostenbesparing te komen.

Financieel: De investeringen in het voorliggend veld (intensiever inzet van voorzieningen) zorgt voor een lagere behoefte aan de inzet van maatwerkvoorzieningen. Er zal deels een verschuiving plaatsvinden van zorguitgaven van maatwerk naar voorliggend veld. Mede door de inzet van uitdagende financiële prikkels leidt dit per saldo tot lagere zorgkosten.

	2020	2021	2022	2023	2024
Inzet algemene voorzieningen		50	100	200	300

Naam: Intensiveren schuldhulpverlening (in lijn met nieuw minimabeleid)

Doel: Door geen of lagere schulden, een beter welbevinden en daardoor minder zorgbehoefte

Maatregelen: Uit onderzoek blijkt dat geldzorgen van sterke invloed zijn op het welbevinden van mensen en daarmee hun gezondheid. Door sterker in te zetten op schuldhulpverlening (en met name in vroegsignalering en preventie) zijn er minder huishoudens die met schulden worden geconfronteerd. Dit sluit aan bij de nieuwe Wet op de

schuldhulpverlening die per 1 januari 2021 in werking treedt en het voorgestelde minimabeleid.

Financieel: De hier voorgestelde maatregelen leiden niet tot een besparing op schuldhulpverlening. Doordat er minder huishoudens zijn met schulden, is er sprake van een beter welbevinden. De druk op ondersteuningsvoorzieningen binnen de Wmo neemt af.

	2020	2021	2022	2023	2024
Inzet schuldhulpverlening		60	60	60	60

Naam: Relatie met zorgaanbieder

Doel: Efficiënte en effectieve uitvoering van jeugdhulp en Wmo

Maatregelen: De huidige contracten voor jeugdhulp en Wmo begeleiding zijn in gezamenlijkheid met gemeenten in de regio Hart van Brabant aangegaan. Het contractmanagement van deze contracten is in principe regionaal georganiseerd met het uitgangspunt dat lokale zaken ook lokaal worden opgepakt. Door de relatie met de zorgaanbieder te versterken voor wat betreft de lokale aangelegenheden trekken we samen op met de regio (ieder vanuit eigen rol) en komen we tot een meer passende kwaliteit van indicaties en hulpverlening. Denk hierbij aan discussies tussen zorgaanbieder en toegang over de duur van een arrangement en ingeschatte intensiteit of het gezamenlijk vaststellen van het resultaat. Er wordt een contra-expertise uitgevoerd op de casussen met een waarde groter dan € 50.000 (denk ook aan systeem van schakelteam), waarbij vastgesteld wordt of er passende alternatieven zijn tegen lagere kosten.

Financieel: Door inzet op deze maatregelen zal de toekomstige groei in het sociaal domein minder hoog zijn, dan zonder inzet van deze maatregelen.

	2020	2021	2022	2023	2024
Inrichten lokaal contractmanagement		50	50	50	50
Contra-expertise "dure casussen"	45	90	90	90	90
Project: Relatie met de zorgaanbieder	45	140	140	140	140

Impactanalyse

Categorie	Impact	Toelichting
Maatschappelijk	Neutraal	Door inzet van dit maatregelenpakket zal de kwaliteit van dienstverlening aan de samenleving verbeteren. Met dit pakket worden keuzes voorgesteld binnen de bedrijfsvoering van de gemeente. Het streven is om de instroom te beperken maar enkel daar waar het kan. Inwoners voor wie de inzet van maatwerkvoorzieningen noodzakelijk zijn kunnen hier gebruik van maken.
Cliënten	Neutraal	Door inzet van dit maatregelenpakket zal de kwaliteit van dienstverlening aan inwoners verbeteren. Inwoners weten eerder waar zij aan toe zijn.
Financieel	Hoog	Deze maatregelen zorgen er voor dat de toename van zorg- en uitvoeringskosten afvlakt. De mate waarin we het resultaat behalen is ook afhankelijk van factoren buiten de gemeentelijke invloedssfeer.
Juridisch	Laag	De voorgestelde maatregelen passen vooralsnog allemaal binnen de geldende juridische kaders.
Organisatie	Neutraal	Binnen het sociaal domein werken we veelvuldig samen met andere gemeenten. Tevens werken we samen met diverse partners om tot realisatie van de gewenste effecten te komen. Bij de inzet van deze maatregelen zijn wij in een aantal gevallen ook afhankelijk van de medewerking van partners om het effect te maximaliseren.
Politiek	Hoog	De mate waarin we met deze maatregelen tot het ingeschatte resultaat kunnen komen bepaalt de rust en stabiliteit in het politieke debat.

Hoe nu verder?

2020 is het jaar waarin we doorpakken op de reeds ingezette beheersmaatregelen (zowel lokaal als regionaal). Daarnaast treffen we de voorbereidingen om met ingang van 2021 tot resultaten te kunnen komen. Binnen het maatregelenpakket definiëren we vijf projecten. Deze vijf projecten sluiten in een aantal gevallen aan op lopende initiatieven. Anderen zijn nieuw en verkeren nog vooral in een definitiefase.

Project	Status	Toelichting
Participatie: strenger aan de poort	Definitiefase	Nieuw onderwerp dat nog nader uitgewerkt moet worden. Uitwerking wordt deze zomer opgestart. Eerste maatregelen uitgewerkt in Q4 zodat implementatie kan starten eerste kwartaal 2021.
Doorontwikkeling 't Loket	Aansluiten op pilot	De activiteiten die in dit project genoemd worden zijn complementair met de pilot doorontwikkeling 't Loket. Binnen de pilot worden op dit moment al afspraken gemaakt over de intensivering en versnelling van een aantal voorgenomen maatregelen. Dit project gaat daarmee op in de pilot.
Inzet algemene voorzieningen	Aansluiten op aanbesteding voorliggend veld	De planfase van het project aanbesteding voorliggend veld loopt op dit moment. De voorgestelde activiteiten zijn onderdeel van dit project.
Intensiveren schuldhulpverlening	Verbinden met minimabeleid	Het nieuw vast te stellen minimabeleid is een integrale benadering rondom thema's als armoede en schulden. De uitwerking van de gewijzigde Wet op de schuldhulpverlening vindt hierin ook plaats. De voorgestelde inzet is in lijn met de activiteiten voortvloeiend uit het minimabeleid.
Relatie met de zorgaanbieder	Definitiefase	Contractmanagement wordt nu ingezet voor de partners in het voorliggend veld. De relatie met gecontracteerde zorgaanbieders jeugdhulp en Wmo is lokaal nog niet ingericht. Daarnaast moet opdracht verstrekt worden voor de contra-expertise. Het betreffen onderwerpen die nog nader uitgewerkt moeten worden. Uitwerking wordt deze zomer opgestart. Implementatie kan starten vanaf eerste kwartaal 2021.

Daarnaast zetten we de verdere uitwerkingen van het pakket met beheersmaatregelen door. Dit geven we onder meer vorm door het herschrijven van Back2Basic, als basisdocument waarin we beleidskeuzes maken. Daarnaast starten we met onze regiopartners de aanbesteding van nieuwe contracten jeugdhulp en Wmo begeleiding op. Deze contracten treden per 1 januari 2022 in werking.

Bijlage 1: Lokale en regionale beheersmaatregelen

Onderstaande lijst geeft een indruk van alle reeds lopende beheersmaatregelen jeugdhulp en Wmo die lokaal dan wel regionaal zijn ingezet.

Beperken van de instroom:

- Kansenteams/ afwegingen aandacht voor basiskracht
- Regionaal schakelteam (vervalt per 1 juli, wordt lokaal (of subregionaal) gezocht naar vervolg), regionaal schakelteam voor GI blijft wel
- Aanstellen POH GGZ jeugd
- Dyslexiescreeners
- Onderzoeksproject smart start
- Doorontwikkeling 't Loket (zie project Doorontwikkeling 't Loket)
- Regionale afspraken verwijzingen medisch domein
- Maatpact
- Extra check 18+/ verlengde jeugdhulp
- PPP/ Out of the box denken
- Stappen n.a.v. data jeugdartsen/ huisartsen
- Aanmeldteam filtert voorliggend of keukentafelgesprek
- Extra check op verwijzingen medische route en expertise back office hierin
- Aanjager zorg en veiligheid (casusregie)
- Inzet op duurste 25 casussen
- Overleg huisartsen

Beleidskeuzes:

- De vier lijnen in het uitvoeringsprogramma van het ambtelijk overleg jeugd "Samen met de Jeugd"
- Aanbesteding voorliggend veld (zie project Inzet voorliggend veld)
- Herijking/ herschrijven back2basic (beleidskeuzes)
- Investeren in veiligheid met nieuwe ketensamenwerking veilig thuis
- Investeren in voorliggend veld
- Stappen n.a.v. analyse jeugdhulp/ onderwijs
- Samenwerking met PO scholen (bijv. impulsklas)
- Investeren in schoolmaatschappelijk werk

Strategisch contractmanagement:

- Nieuwe inkoopstrategie (sluit aan bij denkrichting "nieuwe contracten")
- Regionaal contractbeheer jeugdhulp (sluit aan bij inrichting lokaal contractmanagement)
- Opvallende signalen altijd bij regio contractbeheer leggen

Algemeen

- Experiment beleidsmonitoring (dashboarding)
- Check betrouwbaarheid cijfers gastheer/ lokale gemeente
- Ketenoverleg management, beleid, toegang, financiën, back office (LOT)
- Administratieve correcties en aanpassing in procedures
- Experiment datagericht werken preventief jeugdbeleid